

Innehållsförteckning

Förord	3
--------------	---

Avdelning I:

Förhållandena efter istiden och de första människorna i socknen	5
De äldsta byarnas historia	9
Skatteboken för Ångermanland	11
Älvsborgs lösen	13
Björna by	17
Björnsjö by	25
Gide by	28
Pålsjön	33
Ledings by	35
Mattarbodums by	40
Hemlings och Movattnets byar	43

Avdelning II:

Nybyggare - Kronobonde - Skattebonde	48
Katarinatorpet	50
Mörtsjö by	53
Färdvägar för nybyggarna	60
Hundsjö by under sju generationer	61
Uttersjö by	65
Ryssjö by	69

Nybyggarna vid Trehörningen	
»Kalle och Per Eriks in i Lia»	75
Kalletorpet	76
Per Eriks in i Lia	79
Björnberget	81
Nybyn	82
Tvillingbyarna Berg och Backe	87
Uddersjö	92
Aldertjärn	92
Brattby och Kungsmans nybyggen	93
Dalmasar blev nybyggare i Angsta	94
Locksta by	98
Nybyggerna A och Lockstatorp	101
»Mörtens» nybygge	103
Tre nybyggen i gränstrakterna mot Anundsjö	105
Svartsjö by	106
Granliden	107
»Svartsjö-Anna»	108
Gråberget	109
Granåsen	110
Nylidens by	111
Studsviken	116
Nordanås	119
Högåsen	120
Finnar anlade Remmarn	121
Aspsele	127
Byn Norra Krokvattnet även kallad Klubben	131
Stavarsjö – byn som delas av länsgränsen mot Västerbot-	
tens län	133
Enkullen	135
Kärnsjö by	137
Krokvattnet	141
Hemsjö by	142
Byarna omkring Storsjön	146
Byn Långviken	147
Byn Näset	151
Stationssamhället Långviksmon	155
	303

De sista nybyggarna	157
Ängsbyn	157
Korsbyn	158
Älghult	158
Lövlund	159
Övergivna nybyggen	159
Torsbacken	160
Björna stationssamhälle	162
Några axplock ur finnars och värmlänningars insatser i Björna	165

Avdelning III:

Några drag ur jordbrukets historia i Björna socken	170
Skogsbruket	183
Framställning av träkol, tjära, pottaska och salpeter	193
Handel och köpenskap i socknen	205
Jakt och fiske	213
Rennäringen i samband med Björna	226

Avdelning IV:

Hur människorna bodde	232
Skolundervisningen i Björna socken	236
Snabb befolkningsökning under 1800-talet men barnadödlig- heten var stor	246
Nödår och krissituationer i Björna socken	251
Malmletning och gruvkarlar i Björna genom tiderna	261
Väldiga skogsbränder under 1800-talet	267
Kyrkoherde grundade brandstodskassa i Björna socken	271
»Batteribacken» i Gide	276
Gammal folktro och läkekonst:	
I. Vittror och andra sagoväsen i den gamla folktrons örta- gård	279
II. Folklig läkekonst	283
»Stor-Kalle» i Häggsjöbäcken – Karl Jonsson var hans namn	292
Litteraturförteckning	297